

NOV

Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk

**Concept jaarverslag 2021
Vereniging NOV
(bijlage 2)**

Inhoudsopgave

1. Inleiding, bestuur en dank	4
Activiteiten bestuur.....	5
De Algemene Ledenvergadering	5
Samenstelling bestuur in 2021	5
Dank (want we kunnen het niet zonder jou!).....	5
2. Cijfers, bureau & eigen media	7
Ledenmutaties	7
Bureau NOV.....	7
Het Platform Vrijwillige Inzet.....	8
Andere websites	9
Sociale Media	9
Inkomsten en uitgaven 2021.....	10
3. Nationaal Jaar Vrijwillige Inzet: Mensen maken Nederland	12
Campagne Mensen maken Nederland.....	12
Dit hebben we gedaan.....	12
Dit hebben we losgemaakt.....	13
Vrijwilligersorganisaties werven nieuwe gezichten.....	13
Toeleiders betrekken.....	13
4. Politiek als broodnodige tegenhanger wetgever	14
Tweede Kamerverkiezingen 2021	14
Brieven aan de informateur, kaarten aan de Kamerleden.....	14
Stop de stapeling van wetten en regels	15
Wet Transparantie Maatschappelijke Organisaties de volgende draak	15
Geen bankrekening voor de vereniging.....	15
Motie Bikker: overheid geef voorbeeld medewerkersvrijwilligerswerk	16
Vorbereiding Gemeenteraadsverkiezingen 2022	16
Online lobbycursus	16
Onderzoek helpt gemeenten en vrijwilligers	16
Programma #Meedoen voor asielzoekers kon toch doorgaan.....	16
5. Inzet jongeren in Maatschappelijke Diensttijd (MDT)	17
6. Programma Samen Ouder Worden	19
Ertoe doen & Meedoen	19
Vrijwillige inzet heeft zin én geeft zin	20
Vorbereiden op het ouder worden -> #Socialpensioen	21
Toerusting van vrijwilligers en coördinatoren.....	21
Deelnemende organisaties	21
Samenwerkingen	21
7. Expeditie Nieuwe Gezichten	22

8. Good Busy met medewerkersvrijwilligerswerk.....	24
9. Vrijwillige inzet door azc-bewoners en statushouders.....	25
10. Nationale Vrijwilligersprijzen 2021	26
Lokale winnaar: Buurtmaaltijden	26
Diversiteit en corona	26
Landelijke winnaar: Get a Grip	27
Twaalf genomineerden en Passieprijs	27
11. Preventie misbruik en integriteit; voorkomen van seksueel misbruik.....	28
12. Netwerk Vrijwilligerscentrales.....	30
13. Landelijk Overleg Vrijwilligersorganisaties in Zorg en Welzijn	31
14. Wet- en regelgeving voor vrijwilligers.....	32
Het netwerk zelf en de agenda van 2021	32
15. Partners en internationale netwerken	33

1. Inleiding, bestuur en dank

Daar was het Nationaal Jaar Vrijwillige Inzet 2021. Na een strakke voorbereiding in 2020, beleefden we allerlei inhoudelijke hoogtepunten en draaiden we campagnes om nieuwe gezichten te werven. Het was een verjaar van verlies en winst, waarin we ons als zovelen opnieuw moesten uitvinden.

2021 was het Nationaal Jaar Vrijwillige Inzet onder de noemer Mensen maken Nederland. Wie had kunnen voorspellen dat ook dat ook dit jaar vol onder invloed zou staan van de maatregelen tegen de pandemie. Vele vrijwilligersactiviteiten lagen plat, zoals in de cultuursector. Andere sectoren, zoals sport en jeugdwerk, kenden een grote afwisselingen in maatregelen en moesten enorm veel werk verzetten om hun activiteiten voort te kunnen zetten. COVID-19 schudde routines, gewoonten en werkwijzen van organiseren zwaar door elkaar. Een organisatie als Het Begint met Taal ontwikkelde de vorm van digitale taalmaatjes, concerten werden geannuleerd en musea waren dicht, waarmee een organisatie als Vier het Leven aan hun oudere deelnemers ook digitale voorstellingen ging bieden. Een organisatie als het Rode Kruis maakte overuren met onder andere hun inzet bij alle vaccinatie- en testlocaties. Tijdens lockdowns meldden thuiszittende werknemers zich als vrijwilliger, maar waren ook weer nodig in hun baan zodra de samenleving weer van het slot ging. Met al dit gedoe en aanpassingen is het verbazend om te zien wat allemaal wel doorgang heeft gevonden.

Na de digitale uitzending van de opening van ons Nationaal Jaar in november 2020 met de aanwezigheid van Koningin Máxima, is ook in het jaar zelf veel digitaal uitgezet en verspreid. Ja, we hadden het anders bedacht en zo stond het kernthema van het jaar - betrekken van nieuwe gezichten - zowel onder druk omdat er geen directe urgentie was en heel veel stillag, alsook doordat vele vrijwilligers hun werk erbij neerlegden. Tegelijkertijd is deze opgave van het vrijwilligerswerk om meer mensen te betrekken meer dan ooit nodig en van vitaal belang.

Activiteiten bestuur

Het bestuur heeft zeven keer vergaderd waarvan tweemaal in aansluiting op de ALV. Het bestuur geeft inhoud en verantwoording aan de vaste verenigingsonderwerpen in de beleids/werkplan- en begrotingscyclus. Geeft daarnaast richting aan de inhoudelijke programmering van de ALV's. Agendapunten waren verder:

- Uitvoering Nationaal Jaar 2020-2022
- De inrichting en uitwerking van de Maatschappelijke Diensttijd
- De WBTR voor de vereniging NOV zelf
- Inhoud en vorm van de aanvraag van de Maatschappelijke Stimuleringsregeling met 10 organisaties
- Het ontwikkelende programma door en met het bedrijfsleven in werknemersvrijwilligerswerk; Good Busy
- Opvulling bestuursvacatures.

Het bestuur kwam 7 keer bijeen en leidde 2 algemene ledenvergaderingen. Op één uitzondering na waren de bestuursvergaderingen en de ALV digitaal.

De Algemene Ledenvergadering

Naast de begrotings- en werkplancyclus met daarin de controle van het bestuur en de medesturing aan de activiteiten voor het volgende jaar, stonden er ook twee keer inhoudelijke thema's op de agenda. Juni waren dat vijf themagesprekken over bedrijfsleven en vrijwilligerswerk, digitalisering, deskundigheidsbevordering, nieuwe generatie vrijwilligers/jongeren en het waarderen van vrijwilligers. In november was het thema: 'Veerkracht en vernieuwing na Covid' met medewerking van Resto van Harte in het werken met kwetsbare bewoners, VWC Zeist met Maatschappelijke Diensttijd en Maatschappelijke Stage, de organisatie Klimaat Dialoog over de inzet tot verandering, Het Rode Kruis over hun flex-inzet.

Samenstelling bestuur in 2021

In 2021 waren de volgende bestuursleden actief: Marianne Besselink, Fenna Noordermeer, Willemijn Gerritsen, Norman Uhlenbusch, Jan Dirk Gardenier, Sarita Bajnath, Robért Feith, Peter van der Aart, Max van Tongeren en Erwin van Asselt

Norman Uhlenbusch nam aan het einde van zijn tweede termijn en Willemijn Gerritsen na haar eerste termijn afscheid van het bestuur. Peter van der Aart, Erwin van Asselt en Max van Tongeren traden in november toe aan het bestuur. Daarmee was het bestuur weer compleet.

Dank (want we kunnen het niet zonder jou!)

Vereniging NOV dankt in de eerste plaats alle leden voor de samenwerking, het delen van expertise en onderlinge ondersteuning. COVID-19 transformeerde de vaste meetings van de netwerken, de trainingen en bijeenkomsten om tot digitale MEET, TEAM of ZOOM versies. We vulden vele en soms meerdere schermen tegelijkertijd met de beelden van elkaar. De leden maken Vereniging NOV! Naast de leden willen we zeker ook alle financiers, partners en vrijwilligers bedanken. Ook zij hebben in hoge mate bijgedragen aan wat we in 2021 juist wel hebben kunnen doen en hebben bereikt.

Speciaal willen we noemen: De leden van de vaste netwerken van NOV: Wet- & Regelgeving, LOVZ, Lobby & Communicatie, NOVI, Platform Vrijwilligers Talentmanagement, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport in hun coördinerende rijksfunctie, Kernteam MDT, Ministerie van Justitie en Veiligheid o.a. voor VOG's, Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid rond WW en inburgering, Ministerie van Binnenlandse Zaken, VNG, MKB Nederland/VNO-NCW, SCP, CBS, LSA-bewoners, Goede Doelen Nederland/NLFL, SBF, FIN, Partin, Pharos, COA, Oranje Fonds, Kansfonds, VSBfonds, KNHM Foundation, KF Hein Fonds, Movisie, Universiteit voor Humanistiek, Erasmus Universiteit (RSM Lucas, Stephanie), VU Werkgroep Filantropische Studies, alle adviseurs in het Goed Geregeld netwerk, Adviseurs VITA-netwerk, Adviseurs Gratis VOG, DNA, Doeldenker, Nomade advies, onze vrijwilligers Cees van den Bos en André Hudepohl, Jolieke Schroot, NOC*NSF, Mett Community.

2. Cijfers, bureau & eigen media

Hoeveel leden heeft Vereniging NOV nu eigenlijk? Hoeveel mensen bezoeken onze websites? Hoe zit dat met die sociale media van de vereniging? En wat waren de inkomsten en de uitgaven?

Ledenmutaties

Begin van het jaar 2021 hadden we 361 leden. Er zijn in de loop van 2021 meer leden bijgekomen dan opzeggingen. De redenen voor beëindiging van het lidmaatschap waren:

1. Fusie, overname of opheffing
2. Geen gebruik maken van het lidmaatschap
3. Niet voldoen van de contributie.

Leden per	01-01-2021	01-01-2022
Categorie:		
Vrijwilligersorganisaties	127	135
Vrijwilligerscentrales	143	143
Sportbonden	89	89
Aspirant-leden	2	1
Totaal:	361	368

Bureau NOV

Met de bestuursleden, de vrijwilligers, de tijdelijke projectmedewerkers en de vaste medewerkers bestond het team uit 39 personen. Dat is een enorme groei die vooral komt door de extra medewerkers in de zeven tijdelijke meerjarenprogramma's en projecten.

Ook een jaar met verlies

In het begin van het jaar hebben we met schrik en verdriet afscheid moeten nemen van onze ICT-adviseur en -beheerder Tim Neitz.

Tim was een ongelofelijk vriendelijk en lief persoon. Tim heeft vanaf de verzelfstandiging van NOV in 2012 dit beheer als zelfstandige voor NOV gedaan.

In september verloren we geheel onverwacht Ronald Hetem. Een geliefde collega met zijn eigen gezicht en een grote inbreng op de dossiers van wet- en regelgeving, In Veilige Handen, vrijwilligersmanagement en in de onderzoeken naar vrijwillige inzet. Ronald was meer dan 20 jaar werkzaam en begon bij NOV, later met de fusies onder de vlag van CIVIQ en Movisie. De laatste negen jaar combineerde hij zijn werkzaamheden bij Movisie en NOV. De sector en het team verloren met Ronald een gedreven expert op zijn vakgebied en een prachtig mens.

Van een heel andere orde en met een mooie volgende stap in haar loopbaan is Sanne van Viegen na vijf jaar werkzaam te zijn geweest voor NOV overgestapt naar VluchtelingenWerk. Sanne werkte gedreven aan Goed Geregeld, de opzet van ons Platform Vrijwillige Inzet en communities, het programma Participatie en Taal/ #Meedoen, het programma MDT en Validering van vrijwilligerswerk/Upval.

Het Platform Vrijwillige Inzet

Bezoekers en gebruik

Het aantal bezoekers van het Platform is in 2021 gestegen ten opzichte van 2020, maar de bezoekers bezochten wel minder pagina's en trokken daar gemiddeld minder tijd voor uit.

Wat/ in het jaar	2021	2020
Bezoekers	253.776	227.868
Paginaweergaven	845.601	921.560
Communityleden	5690	4.700

In de top 10 van meest bezochte pagina's is de checklist WBTR met stip op nummer 2 binnengekomen. De checklist WBTR was (en is nog steeds) een zeer gewild hulpmiddel bij het regelen van bestuurlijke zaken ten aanzien van de nieuwe wet bestuur en toezicht rechtspersonen. Ook de checklist wordt via links op andere websites gevonden, en het is de pagina waar mensen het afgelopen jaar het vaakst binnenkwamen op het Platform (cijfers niet getoond).

	Top 10 bezochte pagina's, paginaweergaves:	2021 aantal	2020 aantal	Positie in 2020
1.	Homepage	73.718	88.707	1.
2.	Checklist WBTR	64.023	-	-
3.	Zoek vrijwilligerswerk lokaal	40.293	58.414	2.
4.	Zoek vrijwilligerswerk	31.504	62.776	-
5.	Wet- & regelgeving dossier Vrijwilligersvergoedingen	23.364	31.878	3.
6.	Mensen maken Nederland homepage	19.253	13.219	6.
7.	Landelijke bemiddelingssites	4.158	12.594	7.
8.	Nationale Vrijwilligersprijzen homepage	13.344	23.005	4.

9.	Vrijwilligerstesten	10.728	14.439	5.
10.	In veilige handen	7.788	8.956	8.
11.	Nieuws en blogs	6.973	7.652	9.
12.	Vrijwilligerscentrales (info over)	2.087	7.382	10.

Minder mensen kwamen op de homepage van het Platform, heel veel bezoekers kwamen rechtstreeks via ondermeer social media, andere websites en nieuwsbrieven op het Platform Vrijwillige Inzet terecht.

Andere websites

- Vrijwillige Inzet Goed Geregeld: 4.644 bezoekers met 47.475 paginaweergaven in 2021
- Instructie Verantwoord Alcohol schenken: in 2021 zijn 4651 certificaten uitgereikt na met goed gevolg afleggen van de toets Instructie Verantwoord Alcohol schenken.

Sociale Media

Facebook-pagina	Volgers	Pagina-likes
Vereniging NOV	890	672
Vrijwilligersprijzen	2.551	2.882
Mensen maken Nederland	545	789
Samen Ouder Worden	190	219
Twitter		
Vereniging NOV	3.591	
Nationale Vrijwilligersprijzen	618	
Mensen maken Nederland	165	
LinkedIn		
Groep Vrijwilligerswerk	5.609	
Bedrijvenpagina	998	

Inkomsten en uitgaven 2021

De realisatie van de begroting 2021 laat een positief resultaat zien van €67.770.

Het totaal aan baten bedroeg in 2021 € 2.404.077.

Het totaal aan kosten bedroeg in 2021 € 2.321.461.

Het totaal aan financiële lasten bedroeg in 2021 € 14.846.

Baten	2021
Subsidiebaten	€ 1.942.181
Giften en baten uit eigen fondsenwerving	€ 279.689
Overige baten	€ 182.207
Waarbinnen contributies € 155.489	
Totaal	€ 2.404.077

Lasten	2021
Organisatie-/ accommodatie-/bestuurs- en rentekosten	€ 98.950
Personeelskosten	€ 675.849
Activiteits- & projectkosten	€ 1.546.662
Totaal	€ 2.321.461
Activiteitskosten, uitgesplitst naar kerntaken	
Collectieve belangenbehartiging	€ 961.239
Kwaliteit van vrijwillige inzet	€ 553.178
Versterken infrastructuur vrijwillige inzet	€ 32.245
	€ 1.546.662

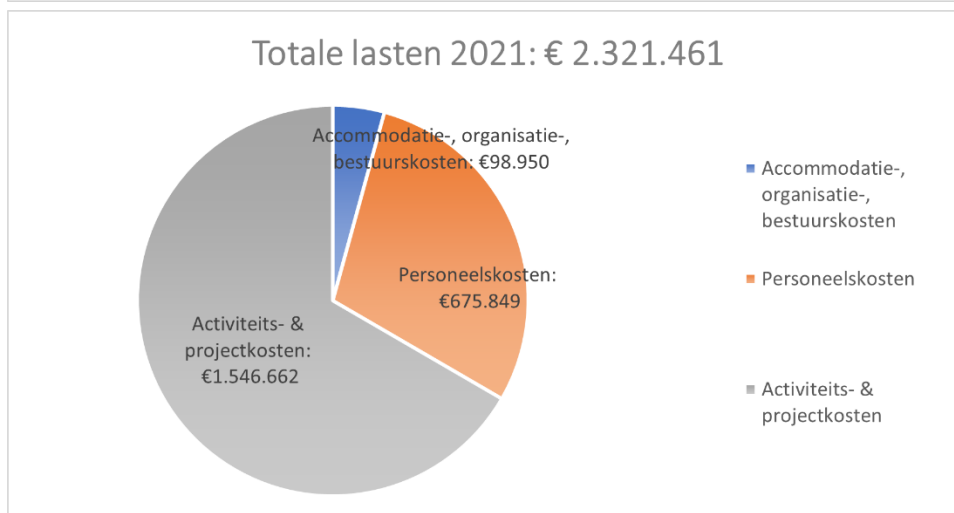
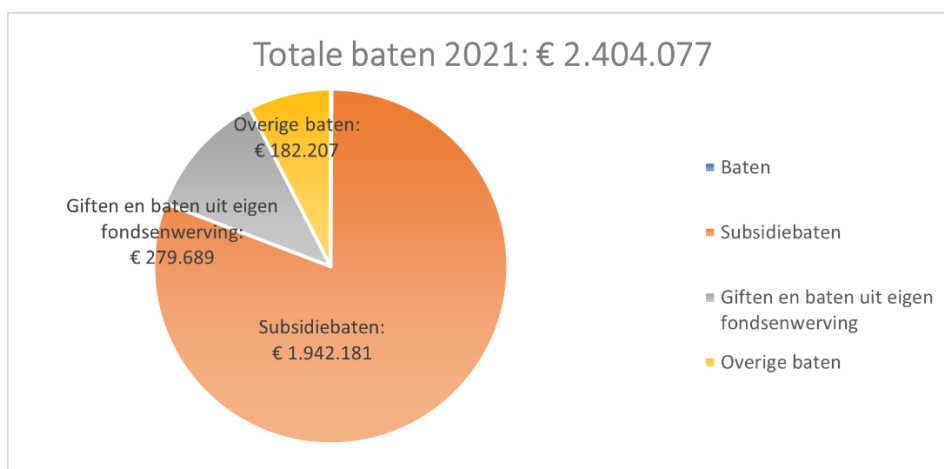
Het positieve resultaat en onttrekkingen uit bestemmingsreserves zullen, na instemming van de ALV, als volgt worden verdeeld:

1. Aan de bestemmingsreservering Instructie Verantwoord Alcohol Schenken zal een bedrag van € 5.000 worden onttrokken en vrij vallen ten gunste van de algemene reserve. De overige € 5.000 zal in 2022 worden ingezet.
2. Aan de bestemmingsreservering Doorzet BestuurdersCentraal zal een bedrag van € 2.275 worden onttrokken ter dekking van de in 2021 gerealiseerde projectkosten voor de ontwikkeling van het digitale Platform BestuurdersCentraal.
3. Aan de bestemmingsreservering Giften/Donaties zal het bedrag van € 23.693 worden onttrokken en vrij vallen ten gunste van de algemene reserve. Deze giften en donaties zijn in 2021 ingezet voor het Nationaal Jaar en de Nationale Vrijwilligersprijzen 2021.
4. Van het positieve resultaat en de bovenvermelde onttrekkingen zal een bedrag van € 71.738 worden toegevoegd aan de verdere opbouw van de continuïteitsreserve.

Daarmee komt deze reserve (= weerstandsvermogen) uit op een bedrag van € 229.671 (gelijk aan 29,75% van de huidige vaste lasten).

N.B. De ALV heeft op 24 november 2018 ingestemd met de beleidslijn om toe te werken naar een weerstandsvermogen van 33% van de vaste lasten van het NOV-bureau (personeelskosten, accommodatiekosten en organisatiekosten), zodat deze lasten altijd vier maanden doorbetaald kunnen worden.

5. Een bedrag van € 17.000 zal worden toegevoegd aan een nieuwe bestemmingsreservering voor de nog te maken kosten van het programma Validering competenties.
6. Er zal een bestemmingsreservering worden gemaakt voor de organisatie van een NOV Congres in 2023. Daarvoor wordt een eerste dotatie opgenomen van € 10.000.

3. Nationaal Jaar Vrijwillige Inzet: Mensen maken Nederland

2021 was het Nationaal Jaar Vrijwillige Inzet, als onderdeel van een driejarige aanpak om meer en andere mensen te mobiliseren in hun vrijwillige inzet voor de samenleving. Met een veelheid aan activiteiten is samen met het vrijwilligersveld invulling gegeven aan dit bijzondere jaar.

Vrijwillige inzet is een effectieve manier om waarde voor jezelf, de ander en de samenleving als geheel te vergroten. Het dicht kloven in de samenleving. Meer mensen zijn nodig om in maatschappelijke behoeften te voorzien. Want Mensen maken Nederland met elkaar.

De doelen van het Nationaal Jaar waren als volgt:

Vrijwillige inzet spreekt meer mensen aan

Maatschappelijke organisaties zijn zichtbaar, aantrekkelijk en veilig

Bronnen van nieuwe vrijwillige inzet ontsluiten

De infrastructuur is voorbereid op meer mensen

De publieke aandacht: campagne Mensen maken Nederland

Onderzoek naar het matchen van vrijwillige energie

Deze doelen zijn uitgewerkt in 3 pijlers

Campagne Mensen maken Nederland

Vrijwilligersorganisatie werven nieuwe gezichten- > [Zie Expeditie Nieuwe Gezichten](#)

Toeleders betrekken - > [Zie Good Busy](#)

Campagne Mensen maken Nederland

De campagne Mensen maken Nederland had als doel om zowel lokaal als landelijk aandacht te vragen voor de waarde van vrijwillige inzet en het betrekken van nieuwe doelgroepen. De campagne is zo opgezet dat hij door alle organisaties eenvoudig, snel en met minimale kosten gebruikt kon worden.

Dit hebben we gedaan

In het Nationaal Jaar hebben wij diverse communicatietools aangeboden zoals de plaatjesmaker, test Ontdek je vrijwilligerskracht! en radioreclame op maat. Ook boden we de mogelijkheid om aan te haken bij de vier landelijke campagneweeken.

We boden handige tools en handleidingen om je social media aanwezigheid te versterken om de zichtbaarheid van het vrijwilligerswerk te vergroten, zoals door #100 verhalen. En op landelijk niveau werd het jaar ook ondersteund met landelijke deals met o.a. buitenreclame en radiospots.

De campagne gaf ons handvatten en we hebben er een eigen draai aan gegeven. Dat was voor ons als kleine organisatie een uitkomst.

Dit hebben we losgemaakt

Daarmee is er landelijk, maar vooral lokaal veel gebeurd. En door deze gedragen campagnes zijn grote, maar vooral ook kleine organisaties versterkt. Het heeft hen geholpen om hun creativiteit 'aan te zetten' voor nieuwe manieren van werven en vergroten zichtbaarheid. Dit jaar heeft tegelijkertijd bijgedragen aan het vergroten van het aantal deelnemers op het Platform Vrijwillige Inzet, waardoor een grotere groep vrijwilligers en professionals toegang hebben tot de laatste ontwikkelingen op het gebied van vrijwillige inzet. Het Nationaal Jaar is beoordeeld met een 7.8 voor het totale aanbod aan activiteiten en ondersteuning.

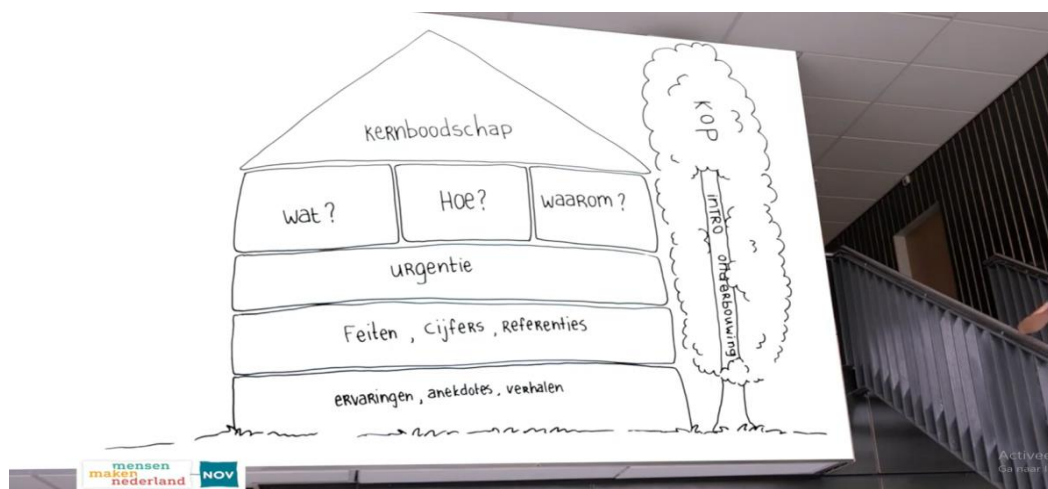
Vrijwilligersorganisaties werven nieuwe gezichten

Na de pilots in 2020 en het voorbereiden van organisaties op het werven van nieuwe gezichten hebben we in 2021 volop ingezet op het bieden van kennis en tools om meer en nieuwe gezichten bij het vrijwilligerswerk te betrekken. Onder andere met de Expedities Nieuwe Gezichten en de Kennisboostweken. Lees hier meer over bij het onderdeel Expeditie Nieuwe Gezichten in dit jaarverslag.

Toeleiders betrekken

In 2021 is, als onderdeel van het Nationaal Jaar Vrijwillige Inzet, de community Good Busy gelanceerd. Met Good Busy wil Vereniging NOV samenwerking tussen bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties stimuleren. Daarbij ligt de focus op medewerkersvrijwilligerswerk. Lees hier meer over bij het onderdeel Good Busy in dit jaarverslag.

4. Politiek als broodnodige tegenhanger wetgever

In een jaar waarin de Tweede Kamerverkiezingen plaatsvonden en de Gemeenteraadsverkiezingen voorbereid werden, was lobby hard nodig. Nederland is in de greep van wetten en regels en het vrijwilligerswerk is geen uitzondering. De kansen die er lagen, hebben we moeizaam bevochten en vragen tijd.

Tweede Kamerverkiezingen 2021

Waar we in 2020 landelijke politieke partijen hadden voorgelicht over [de rol die de overheid speelt bij het organiseren van vrijwillige energie](#), konden we in 2021 aanschouwen wat zij daadwerkelijk in hun partijprogramma's hadden staan. Samen met de leden las Vereniging NOV de verkiezingsprogramma's van de grootste politieke partijen voor de Tweede Kamerverkiezingen. De onderwerpen die van invloed konden zijn op alles wat vrijwilligers doen of willen doen, hebben we eruit naar boven gehaald. Op elk onderwerp hebben we ons standpunt geformuleerd om voor de lezer een kader te scheppen; hoe moeten wij die onderwerpen nu zien? Deze onderwerpen waren: Ondersteuning lokaal, Werknemersvrijwilligerswerk, Betrekken jongeren, Duurzame verbinding, Verhoging vrijwilligersvergoeding, Steun aan initiatieven voor maatschappelijke onderwerpen, Burgerschapsonderwijs, Leefbare wijken, Right to challenge, Vrijwilligerswerk stimuleren, Drempels wegnemen, Burgerinitiatieven ondersteunen, Nieuwkomers, Geefwet (verbeteren), Vrijwilligers binnen overheidsorganisatie, Afschaffing tegenprestatie, Basisbaan, basisinkomen.

Vervolgens hebben we aangegeven hoe de politieke partijen scoorden op deze onderwerpen in een overzicht waarin de lezer kon doorklikken naar wat een politieke partij letterlijk in het partijprogramma had staan.

Lees hier [het kader en het overzicht](#).

Brieven aan de informateur, kaarten aan de Kamerleden

Na de verkiezingen begon een zeer onzeker formatieperiode, waarin we nog wel alle Kamerleden hebben en de informateur [in een brief](#) hebben geïnformeerd over de positie van de bijna 7 miljoen vrijwilligers in Nederland en de stijgende regeldruk, waar je hier onder één van de kaarten ziet die Kamerleden hebben ontvangen. In navolging hebben we de informateur samen met NJR [een brief gestuurd over het belang van Maatschappelijk Diensttijd](#).

Stop de stapeling van wetten en regels

Via een ingezonden brief in het Financieel Dagblad hebben de Vereniging van Fondsen in Nederland, Partin (Branchevereniging voor het Particuliere Initiatief in Ontwikkelingssamenwerking), Interkerkelijk Contact in Overheidszaken (CIO) en NOV de Rijksoverheid gevraagd [om vijf jaar géén nieuwe wet- en regelgeving over het vrijwilligerswerk uit te rollen](#). Met deze partijen werkt NOV samen in het samenwerkingsverband Samenwerkende Brancheorganisaties Filantropie (SBF), waarbinnen vrijwilligerswerk een steeds groter onderwerp wordt.

Wet Transparantie Maatschappelijke Organisaties de volgende draak

In juni 2021 hebben we geadviseerd tegen een nota van wijziging van de Wet Transparantie Maatschappelijke Organisaties. Niet omdat we tegen transparantie zijn, maar omdat deze wet een enorme regeldruk geeft. In de conceptwet was nog sprake van inzicht geven in de gegevens van de donaties van donateurs buiten de EG en het voor 7 jaar bewaren daarvan. In het wetsvoorstel waarover de Tweede Kamer nog in debat moet gaan, is sprake van dat besturen de informatie en persoonsgegevens van ALLE donateurs 7 jaar bewaren, dus ook van Nederlandse donateurs. Zowel financiële donaties als giften in natura. Zoals uit de memorie van toelichting blijkt, gaat dat ook over sprekers of instructeurs waar normaliter voor betaald moet worden en die op deze wijze met maatschappelijke organisatie gratis hun kennis delen. Ook die informatie moet 7 jaar bewaard worden. [Meer over ons advies](#) aan de overheid.

Geen bankrekening voor de vereniging

Toen kregen we op ons Open Forum bericht [dat een vrijwilligersinitiatief geen bankrekening kon openen](#). Foute boel natuurlijk! We doken er meer in, vroegen informatie op bij Partin en FIN, en vroegen de Volkskrant onderzoek te doen. De Volkskrant kwam in november tot de conclusie dat 'Goede doelen, kerken en andere brave vrijwilligersorganisaties in het nauw komen door de jacht van banken op fout geld. SNS, ASN en RegioBank weigeren zelfs alle stichtingen en verenigingen.' Samen met CBF, CIO, FIN, Goede Doelen Nederland, HSC, LSAbewoners, Partin, Partos, SBF en WO=MEN schreven we in december een [brief aan demissionair minister van Financiën Wopke Hoekstra](#) om snel tot oplossingen te komen.

Motie Bikker: overheid geef voorbeeld medewerkersvrijwilligerswerk

Mirjam Bikker schreef met 14 partijen een [motie](#) waarin zij de regering verzoekt om in de zomer van 2021 het vrijwilligerswerk te stimuleren en in het bijzonder onder de aandacht te brengen bij werkgeversorganisaties, en als Rijksoverheid hierin het goede voorbeeld te geven. Deze motie sloot perfect aan bij een wens uit ons position paper. NOV ging hierover in gesprek met het ministerie van BZK, zonder dat daar concrete acties uit zijn voortgekomen.

Vorbereiding Gemeenteraadsverkiezingen 2022

Voor en tijdens de Tweede Kamerverkiezingen hebben we met 25 vrijwilligerscentrales een position paper als cafetariamodel opgesteld voor de Gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart 2022. Belangrijke onderwerpen waren: het besef dat ál het vrijwilligerswerk bijdraagt aan een leefbare en fijne gemeente, inclusie kwetsbare inwoners, alle inwoners laten zien wat zij kunnen betekenen, wet- en regelgeving, het begeleiden van vrijwilligers met een psychiatrische achtergrond en de positie van de zorgvrijwilliger. Je vindt het position paper [hier](#) terug. Alle gemeenten in Nederland hebben bericht ontvangen over dit position paper.

Online lobbycursus

Naast de Lobbyhandleiding, en de concepttijdslijn voor het opstellen van partijprogramma's, hebben we in plaats van live lobbytrainingen een Online Lobbytraining gemaakt. De training vind je [hier](#) terug op het NOV-YouTubekanaal.

Voor Eindhoven Doet mochten we meedoen aan een fiets-Podcast voor gemeenteraadsleden over het vrijwilligerswerk met de mooie afleveringen [Wat een feest!](#) en [Zit jij ook in het organisatiecomité?](#)

Onderzoek helpt gemeenten en vrijwilligers

In 2021 heeft Verwonderzoek voor Vereniging NOV onderzoek gedaan naar gemeentelijk beleid rond vrijwilligerswerk. De onderzoekers concluderen dat het een levend beleidsterrein is waar politiek gezien breed waarde aan wordt gehecht. Dat maakt het echter nog geen eenvoudig onderwerp, want gemeentelijk vrijwilligerswerkbeleid beperkt zich nog te veel tot het sociaal domein, ook omdat de verantwoordelijk beleidsmedewerker veelal daarin werkzaam is. Veel gemeenten benoemen in hun vrijwilligerswerkbeleid maatschappelijke opgaven waar vrijwilligerswerk een bijdrage aan kan leveren. Vrijwel altijd betreft het hier maatschappelijke opgaven in het sociaal domein, zoals het verminderen van eenzaamheid en langer thuis wonen van ouderen. Andere opgaven, bijvoorbeeld aangaande cultuur of de leefomgeving, worden veel minder vaak genoemd.

Lees [hier verder welke uitdagingen gemeenten zelf zien](#)

Programma #Meedoen voor asielzoekers kon toch doorgaan

Bij de behandeling van de begroting bleek dat het programma dat ervoor zorgt dat asielzoekers vanaf dag één kunnen inburgeren, eind 2021 zou stoppen omdat de Rijksoverheid het niet meer financiert. Ongelooflijk zuur voor asielzoekers en samenleving. Het programma #Meedoen, waarin asielzoekers actief meedoen in de maatschappij, is zeer effectief. Met hulp van diverse politieke partijen, waaronder met name D66, ChristenUnie en CDA, is de Rijksbegroting dusdanig aangepast dat het programma toch door kon gaan.

5. Inzet jongeren in Maatschappelijke Diensttijd (MDT)

De missie van MDT is om iedere jongere in Nederland de kans te geven om in de eigen omgeving een MDT te doen die past bij de levensfase en interesse van een jongere. Hiermee draagt MDT bij aan een nog sterkere samenleving. In het regeerakkoord is MDT wederom opgenomen voor de komende 4 jaren.

Een samenleving waarin jongeren zich vrijwillig kunnen inzetten voor een ander, nieuwe mensen ontmoeten, van invloed zijn en optimale kansen krijgen om hun talenten te ontdekken en ontwikkelen.

NOV draagt graag aan deze missie bij, omdat wij zien dat MDT veel jongeren de kans biedt zich vrijwillig in te zetten voor een ander en op die manier kennis te maken met het vrijwilligersveld. Verder heeft NOV binnen het programmateam MDT de volgende kerntaken:

1. Bieden van expertise, netwerk en vertegenwoordiging binnen het MDT-kernteam bij het proces van doorontwikkeling en verduurzaming van MDT en de ondersteuning van MDT-organisaties en organisatie die willen toetreden tot het MDT-netwerk.
2. Maatschappelijke organisaties (en andere geïnteresseerde partijen) behoefte gericht te informeren en faciliteren.
3. Een bijdrage leveren aan het versterken van het MDT-merk.
4. Participatie in het bestuurlijk overleg.
5. Verbinden met andere lopende NOV-projecten met MDT.

Het afgelopen jaar 2021 stond voor MDT in het teken van kwaliteitsverbetering en het verduurzamen van MDT. NOV was betrokken bij de ontwikkeling en de totstandkoming van het MDT Prooflabel, hetgeen een kwaliteitslabel is. In 2022 zal deze ingevoerd gaan worden.

NOV is tevens mede-initiatiefnemer geweest in het opzetten van het Actieberaad richting de landelijk politiek om MDT onder de aandacht te brengen in tijden waarin MDT nauwelijks breed draagvlak had binnen de politiek. Actieberaad bestond uit teamlid NOV, communicatiemedewerker en 10 projectleiders en pr-mensen van diverse MDT-organisaties, waaronder 4 leden van het NOV. Na de toekenning in het Regeerakkoord en met verdubbeling van budget, is het Actieberaad zich gaan richten op de gemeentelijke politiek. Vanaf toen kon er verder gebouwd gaan worden aan de uitvoering van het MDT-programma.

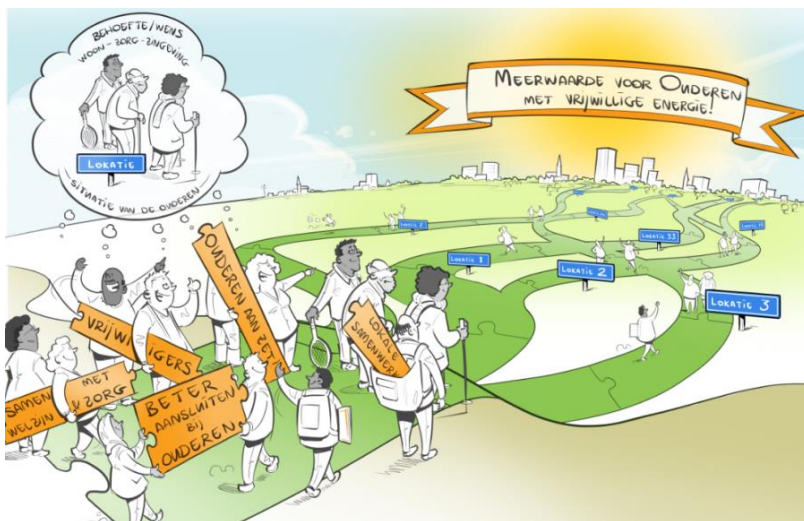
NOV heeft haar rol ook gepakt in MDT in Beeld, waarbij de communicatie steeds meer naar en van het netwerk moest worden. Met het netwerk van NOV staat zij dicht bij het netwerk en kan korte lijnen leggen naar organisaties.

Op velerlei gebieden zoals gemeenten, maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven en scholen dacht NOV mee vanuit haar expertise en brede netwerk. Ook het bekend maken van MDT onder bovenstaande partijen was een mooie uitdaging. NOV verbond partijen hierin, die mee kunnen doen of al meedoen met MDT middels het MDT-netwerk Vrijwillige inzet, waar ongeveer 11 vrijwilligerscentrales en enkele maatschappelijke organisaties aan deelnemen. Maandelijks werd er tijdens deze overleggen informatie en inspiratie uitgewisseld ten behoeve van de versteviging van de posities van vrijwilligerscentrales binnen MDT. Ook werd hier input opgehaald door bestuursvoorzitter NOV ten behoeve van het bestuurlijk overleg van MDT.

De beweging bij MDT die ontstaan is, is dat van een landelijk overheidsprogramma MDT steeds meer in het netwerk moet gaan liggen. NOV heeft vanuit haar expertise als vereniging en daarmee als netwerkorganisatie, bijgedragen aan het verder betrekken van het netwerk bij de doorontwikkeling van MDT. Vrijwilligerscentrales worden betrokken bij deze ontwikkeling door structureel deel te nemen in desbetreffende overlegvormen.

6. Programma Samen Ouder Worden

Ook in 2021 werd er op 35 plekken verspreid over het land onder de noemer Samen Ouder Worden druk geëxperimenteerd en geleerd: wat doen ouderen en wat helpt hen om actief te blijven, en welke rol speelt vrijwilligerswerk daarin?

Wat is er nodig om voor ouderen kansen te scheppen voor een vitaal en betekenisvol leven? Wat kunnen ouderen zelf oppakken? En wat ligt op het bordje van de samenleving en/of de overheid? Op deze 35 plekken (lokale trajecten) deden ook in 2021 overal verschillende partijen mee. Altijd met ouderen zelf er actief bij betrokken, samen met een mix van gemeente, lokale (afdelingen van) vrijwilligersorganisaties, wijk en buurtorganisaties, zorginstellingen en welzijnsorganisaties. Vanuit Samen Ouder Worden hebben we een gezamenlijk en duidelijk doel voor ogen: dat mensen vitaal en op een voor hun betekenisvolle manier oud kunnen worden. Per traject ligt het accent op een ander vraagstuk. Dat kan het vergroten van zingeving zijn, ouderen verleiden vrijwillig actief te blijven of worden, of bijvoorbeeld het versterken van het samenspel tussen de formele en de informele zorg. Het programma Samen Ouder Worden is onderdeel van Langer Thuis. De uitvoering van het programma wordt gedragen door elf landelijke vrijwilligersorganisaties en begeleid door Vereniging NOV.

In 2021 was Samen Ouder Worden actief in 35 gemeenten; in de vier grote steden maar ook in dorpen op het platteland. Er was oog voor migrantenouderen en voor wat cultuurspecifiek is. En er was oog voor wat jongeren en ouderen voor elkaar kunnen betekenen: intergenerationeel contact. Een beschrijving over de invulling van de verschillende lokale trajecten is [hier](#) terug te vinden.

Ertoe doen & Meedoen

Zingeving is de rode draad die dwars door het vierjarige programma heen loopt. Er zijn drie belangrijke bronnen voor zingeving voor ouderen:

- Sociale relaties
- Betekenisvolle activiteiten in het dagelijks leven
- Religie en spiritualiteit

In Samen Ouder Worden zetten we in op de eerste twee bronnen. En houden we in het contact met ouderen of in de uitvoering van activiteiten rekening met de derde bron.

De vorm die dit krijgt is per lokaal traject steeds weer anders. Zo ontstond er 2021 een buurtkamer voor bewoners in Oudesluis en reed in Rotterdam een bus rond om in gesprek te gaan met bewoners om zo talenten en mogelijkheden van oudere bewoners in kaart te brengen. Zo groeide in Zoetermeer een bonus opa en -oma project en verscheen er in Middelburg een boekje met interviews met senioren van 55+ over hun vrijwilligerswerk. In Amersfoort verscheen in 2021 een boekje over Samen Ouder Worden. Met vijf verhalen van ouderen en met tekeningen en gedichten van leerlingen van het ROC over hoe zij tegen ouderen en ouder worden aankijken.

De eerste tools om het contact tussen jongeren en ouderen te stimuleren zijn in 2021 gedeeld in de vorm [vragenkaarten](#) en reflectiekaarten of middels het delen van goede praktijkvoorbeelden. En we deden in 2021 onderzoek onder ruim 1100 vrijwilligers naar hun ervaringen in coronatijd. We vroegen hen wat ze het meeste hadden gemist in deze periode waarin ze vaak hun vrijwilligerswerk niet konden doen. Het antwoord was eensluidend en glashelder. Contact. Contact. Contact. Wel van betekenis willen zijn maar niet van betekenis kunnen zijn. De uitkomsten van dit onderzoek vind je [hier](#).

Vrijwillige inzet heeft zin én geeft zin

We hebben veel aandacht voor talenten en mogelijkheden van ouderen en hoe die om te zetten naar maatschappelijke betrokkenheid of vrijwillige inzet. Want van betekenis willen zijn heeft alles te maken met van betekenis kunnen zijn! Maar er is ook veel aandacht voor senioren en ouderen die al vrijwilligerswerk doen. Er verschenen in 2021 op verschillende plekken waar we met Samen Ouder Worden actief zijn in dagbladen of speciale publicaties interviews met senioren en ouderen over wat het doen van vrijwilligerswerk voor hen betekent. Met de open uitnodiging aan andere senioren van 55+ om zichzelf de vraag te stellen wat hen zin en kleur in het leven geeft. Ook op dit thema deden we onderzoek. Onderzoek naar motieven van senioren om wel of geen vrijwilligerswerk te doen. In 2021 voerden we dit onderzoek lokaal uit in Amersfoort en Assen. Dit onderzoek levert een goed beeld op over wat ouderen beweegt om de stap wel of juist niet naar het vrijwilligerswerk te zetten. We gebruikten deze informatie voor het ontwikkelen van vrijwilligersreizen voor verschillende groepen ouderen. Deze tool, vrijwilligersreizen voor verschillende groepen ouderen helpt vrijwilligersorganisaties beter in te spelen op motieven van verschillende groepen ouderen om vrijwilliger te worden.

Vorbereiden op het ouder worden -> #Sociaalpensioen

In 2021 hebben we #SociaalPensioen gelanceerd. Met #SociaalPensioen brengen we het gesprek op gang over het belang om zin en kleur te geven aan het leven. Juist als je ouder wordt of oud bent. Wat wil je worden als je oud bent is de vraag die we hebben gesteld aan 7 ouderen. [We hebben van deze ouderen een videoportret gemaakt](#). Met de bedoeling de bestaande beeldvorming over ouderen te doorbreken en over ouder worden in gesprek te gaan met ouderen, vrijwilligers en beroepskrachten in zorg en welzijn. In deze videoportretten laten we zien dat oud zijn betekent dat je zowel veerkrachtig als kwetsbaar bent. Twee kanten van dezelfde medaille. Deze stellingname over de schijnbare tegenstelling tussen veerkracht en kwetsbaarheid is wetenschappelijk verkend en onderzocht door Laurine Blonk (UvH) die in opdracht van het Programma onderzoek doet naar betekenisvol contact in het vrijwilligerswerk. Zij schreef er in 2021 een artikel over. [Dit artikel vind je hier](#).

Toerusting van vrijwilligers en coördinatoren

Er zijn in 2021 trainingen over Het Goede Gesprek ontwikkeld. Over het bespreekbaar maken van niet pluis gevoelens bij vrijwilligers en over aandacht voor zingeving in het contact tussen vrijwilligers en ouderen. De training niet pluis is ontwikkeld om morele dilemma's en emoties bij de vrijwilligers hanteerbaar te maken. Om te grote risico's en overbelasting bij vrijwilligers te voorkomen.

De toerusting op zingeving is er gekomen, omdat vragen over zingeving toenemen bij het ouder worden. Omdat ouderen door hun leeftijd geconfronteerd worden met ingrijpende levensgebeurtenissen en verlieservaringen. Tegelijk wordt het vinden van zingeving lastiger bij het ouder worden omdat de mogelijkheden beperkter worden, bijvoorbeeld door gezondheidsproblemen. Vrijwilligers spelen hier een belangrijke rol in. Zij geven persoonlijke aandacht aan ouderen. In de training worden vrijwilligers sensitief gemaakt voor mogelijke levensvragen. Praten zonder te problematiseren, maar wel de juiste hulp inschakelen als de ontregeling heel problematisch is geworden.

Deelnemende organisaties

De volgende (vrijwilligers)organisaties voeren het programma op lokaal niveau uit: HandjeHelpen, Humanitas, IPSO, KBO-PCOB, MantelzorgNL, NPV, NOOM, NRK, PresentNL, TijdVoorActie, Vier het Leven.

Samenwerkingen

In het programma werkt NOV-Samen Ouder Worden samen met veel lokale samenwerkingspartners en op landelijk niveau onder andere met de Universiteit voor Humanistiek, Movisie en [vele anderen](#). Ook is NOV partner geworden in het consortium BeterOud.

7. Expeditie Nieuwe Gezichten

In 2021 zijn, als onderdeel van het Nationaal Jaar Vrijwillige Inzet, de Expedities Nieuwe Gezichten van start gegaan. Met deze nieuwe methode wilden we organisaties met vrijwilligers via de eigen lokale, regionale en landelijke adviseurs ondersteunen om meer en andere gezichten te betrekken.

Wat hebben we gefaciliteerd?

- [Expedities Nieuwe Gezichten](#) - om organisaties een vernieuwend perspectief mee te geven op het betrekken van nieuwe gezichten
- [Kennisboostweken](#) - een grote hoeveelheid webinars die organisaties aanzetten tot vernieuwing
- [Reisgids](#) - informatie over het werven van nieuwe gezichten per doelgroep bij elkaar en verrijkt via hackathons

Wat maakten we los?

- Beweging naar 200 expeditiebegeleiders die met een andere mindset vrijwilligersorganisaties tegemoet treden
- Professionalisering van organisaties door laagdrempelige kennissessies
- Versterken van de 'place to be' van NOV voor kennis en expertise
- Bewustzijn bij achterban op diversiteit en inclusie
- Landelijke Vrijwilligersprijzen zijn aangehaakt op thema Nieuwe Gezichten

De belangrijkste facts & figures van 2021:

- 10 meta-expedities verzorgd om expeditiebegeleiders op te leiden
- 88 deelnemers opgeleid (een deel van de expeditiebegeleiders vind je [hier](#) op de kaart)
- In totaal gingen dit jaar 70 lokalen organisaties op Expeditie Nieuwe Gezichten
- Kennisboostweek november 2020: 23 sessies en 800 bezoekers
- Kennisboostweek juni 2021: 20 sessies en 400 bezoekers
- Exclusieve toolkit vol materialen voor expeditiebegeleiders zoals expeditielogboeken, expeditieplannen en andere trainingsmiddelen
- Het Jam Cultures Spel kwam in de definitieve vorm beschikbaar voor alle expeditiebegeleiders en de deelnemers van de lokale expedities
- 3,5 uur online trainingsvideo's beschikbaar gemaakt
- 3 Intervisiebijeenkomsten voor expeditiebegeleiders

De deelnemers aan de meta-expedities zijn in dit netwerk van expeditiebegeleiders verbonden en zoeken elkaar geregeld op.

We hebben in dit 2021 een hoop organisaties mogen voorzien van nieuwe kennis, kunde en ervaringen die zij daarna zelf weer kunnen toepassen.

De slogan 'De kennis van de een, is de oplossing van de ander' hebben we in 2021 verder handen en voeten kunnen geven.

8. Good Busy met medewerkersvrijwilligerswerk

In 2021 is, als onderdeel van het Nationaal Jaar Vrijwillige Inzet, de community Good Busy gelanceerd. Met Good Busy wil Vereniging NOV samenwerking tussen bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties stimuleren. Daarbij ligt de focus op medewerkersvrijwilligerswerk.

De belangrijkste activiteiten in 2021:

- Lancering van de community [Good Busy](#);
- Ontwikkeling en publicatie van twee Toolkits voor bedrijven;
- Kennis delen met peers uit het bedrijfsleven in webinars (start Kenniscafé's);
- 10 inspiratieverhalen gedeeld van medewerkersvrijwilligerswerk;
- Doorontwikkeling en aangaan van partnerships met landelijke werkgeversorganisaties MKB-Nederland, VNO-NCW en de beroepsverenigingen NVP, Logeion en velen anderen;
- Samenstellen [Adviesraad Good Busy](#) met koplopers uit het bedrijfsleven;
- Netwerk van landelijke koploper intermediairs opgezet;
- Financiering voor 2022 door ministerie VWS en aansprekende bedrijven;
- Wegwijzer naar maatschappelijke organisaties ontwikkeld.

Wat hebben we los gemaakt?

- Bekendheid van Vereniging NOV als partner op medewerkersvrijwilligerwerk;
- Nieuwe verbindingen tussen Vereniging NOV en stakeholders in het veld van Maatschappelijk Betrokken Ondernemen;
- Achterban van Vereniging NOV kan kennis en aanbod voor bedrijven delen op de website van Good Busy;
- Bewustwording bij bedrijfsleven van de kracht van medewerkersvrijwilligerswerk (bij koepels en beroepsgroepen).
- *Op de foto:* Joris, medewerker bij een pensioenfonds

9. Vrijwillige inzet door azc-bewoners en statushouders

Azc-bewoners volop actief in vrijwilligerswerk

■ **Burgemeester Loohuis overhandigt certificaten als blijk van waardering**

HOOGEVEEN Meer dan honderd bewoners van het azc in Hoogeveen ontvingen dinsdagmiddag een certificaat van burgemeester Loohuis voor hun inzet als vrijwilliger in de gemeente Hoogeveen.

De bewoners van het azc in Hoogeveen ontvingen een certificaat van de burgemeester. Ardi Weens

Het project 'Meedoen. Samen aan de slag', eerder 'Aan de Slag' genoemd heeft een vervolg gekregen dankzij de cofinanciering van de gemeente Hoogeveen, het COA, Stichting 'Wetgevingswerk en AMIF' en Participatie. De pandemie is van grote invloed geweest op het klasaanbod voor de vrijwilligers van het azc. Er werden vooral klaswerkzaamheden buiten aangeboden die vooral werden verricht door mannen. De klassen vonden plaats in het Zinderpark, in het Steenbergpark en in Kraloord. Nu de maatregelen zijn opgebe-

ven zijn er de laatste maanden ook klassen buiten uitgevoerd. In totaal deden 31 organisaties uit de gemeente Hoogeveen mee met het project. Er werden 713 klas-

sen verricht en hebben 805 bewoners van het azc zich ingezet als vrijwilliger. Dit betekent onder de bewoners tegen 2021 is het project 'Kiescontact' in

2021 opgestart, vergelijkbaar met Taalmaatjes. Kiescontact wordt in de coronatijd alweer stilgelegd. Er zijn tijdens deze tijd tien matchen gevonden tussen

besoefers van het azc en Hoogeveeners. Begeleider Mariëtte Vogelzang: 'Wij zien steeds meer als model voor het doen van vrijwilligerswerk het leren van de

Nederlandse taal. Dat betekent dat van organisaties gevraagd wordt om hier meer aandacht aan te besteden. Daar blijven wij ons via dit project voor inzetten.' ■

Op 38 opvanglocaties voor vluchtelingen is een centrale ontmoetingsplek ingericht waar circa 3.000 asielzoekers en statushouders bemiddeld werden naar een breed aanbod aan vrijwilligerswerk en activiteiten binnen en buiten het azc. In totaal werd ruim 15.000x meegedaan in de samenleving.

In 2021 kreeg het project Participatie en Taal (voorheen Aan de Slag) zijn nieuwe naam: #Meedoen. Een naam die aansluit bij het motto van de nieuwe inburgeringswet die vanaf 1 januari 2022 ingegaan is: meedoen vanaf dag 1! Ter voorbereiding op deze nieuwe wet is veel aandacht besteed aan de verbetering van de samenwerking tussen de AZC's en lokale vrijwilligerscentrales om zoveel mogelijk azc-bewoners vanaf dag 1 dat ze in procedure genomen worden, meedoen aan vrijwilligerswerk en activiteiten in de Nederlandse samenleving. Naast taallessen en inburgeringslessen doen asielzoekers en statushouders zo snel mogelijk mee om door participatie de integratie in Nederland te bevorderen.

Het programma #Meedoen had ook als doel om deze samenwerking tussen COA en de lokale vrijwilligerscentrales te borgen voor langere termijn, zodat er een doorlopende inzet op participatie en integratie kan ontstaan voor alle nieuwkomers. Door de langdurige kabinetsformatie en het aflopen van de AMIF-subsidie per 31 december 2021 zag het er lang naar uit dat er geen financiering zou zijn voor de voortzetting in 2022. Vereniging NOV zocht de politieke lobby op en verkreeg via een amendement op de begroting van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de helft van het benodigde budget voor 2022.

10. Nationale Vrijwilligersprijzen 2021

Honderdvierenveertig kandidaten, 133 Passieprijs-winnaars, 2 prachtige hoofdwinnars en een uitreiking in een zwembad vol vrijwilligers, het kon niet op. Het was een hommage aan alle vrijwilligers in Nederland.

Lokale winnaar: Buurtmaaltijden

Op de foto: Projectleider Erwin van Asselt ontvangt de prijs uit handen van Hugo de Jonge. Fotograaf Phil Nijhuis

Door corona moesten horecagelegenheden, maar ook de buurthuizen, op 16 maart 2020 hun deuren sluiten. De kwetsbaarheid van hun bezoekers kennende, zocht Buurthuis De Boog juist de mensen op. Een besluit dat van lef en inzicht getuigde. Met het snelgroeiende project Buurtmaaltijden Overvecht bewezen de initiatiefnemers dat ze deden wat nodig was. Na het winnen van de Utrechtse Vrijwilligerstroofe slepen ze daarmee ook de Nationale Vrijwilligersprijs 2021 binnen. Donderdagavond ontvingen ze die prijs uit handen van Hugo de Jonge. Demissionair minister De Jonge verraste de winnaars tijdens een werkbezoek met de uitreiking van de prijs. De Jonge: "Het werk van vrijwilligers is ongelooflijk belangrijk voor al die verenigingen, wijkprojecten, buurthuizen en andere initiatieven die ons land rijk is. Juist nu. Allemaal dankzij vrijwilligers die tijd vrijmaken om iets moois te betekenen in het leven van een ander. BuurtMaaltijden is daar een prachtig voorbeeld van: mensen uit de buurt die zich met liefde inzetten om hun medebuurtbewoners een maaltijd en een goed gesprek te bezorgen. Een terechte winnaar!"

Diversiteit en corona

In het oordeel van de jury speelde het bereiken van nieuwe gezichten een belangrijke rol. Naar het thema van het huidige Nationaal jaar vrijwillige inzet was organisaties gevraagd aan te tonen wat ze doen in hun organisatie zodat mensen zichzelf kunnen zijn. Het juryrapport luidt 'Wat de harten van de jury ook sneller doet kloppen is dat de maaltijden aangepast kunnen worden op verzoek of na feedback van de ontvanger. Dat is een helder voorbeeld van inclusie.' Daarnaast keek de jury hoe organisaties in hadden gespeeld op corona. Organisaties die van deze last een daad hadden gemaakt, wekten de sympathie van de jury. Buurtmaaltijden wist niet alleen goed de mensen te bereiken die het nodig hadden. Ze kregen ook nog eens een enorme hoeveelheid vrijwilligers op de been om in de wijk met elkaar te verbinden.

Landelijke winnaar: Get a Grip

Voor de landelijke organisaties mochten bedrijven kandidaten aandragen. Het project Get a Grip van Humanitas was genomineerd door de ING-bank. Burgemeester Jan van Zanen, jurylid van de Nationale Vrijwilligersprijzen zei bij de uitreiking van de prijs: "Extra bijzonder van Humanitas Get a Grip is dat ze jongeren bereiken door andere jongeren in te zetten en zo de schaamte voorkomen. Echte inclusie waar ze trots op mogen zijn. Bovendien zorgen ze dat jongeren mee kunnen blijven doen aan de maatschappij. En inclusie gaat over mee mogen en kunnen doen." Met deze Nationale Vrijwilligersprijs won Humanitas Get a Grip de geldprijs van € 7.500, -, ter beschikking gesteld door de VriendenLoterij.

Lees [hier](#) meer

Twaalf genomineerden en Passieprijs

Er waren 144 mededingers naar de Nationale Vrijwilligersprijzen. Twaalf daarvan wonnen een videoproductie ter waarde van € 3.000, -. Buurtmaaltijden Overvecht en Humanitas Get a Grip ontvingen een geldprijs van € 7.500, -, ter beschikking gesteld door de VriendenLoterij. Alle winnaars zijn te vinden op de website: www.vrijwilligersprijzen.nl. Individuele vrijwilligers zijn volop bedankt via een speciaal daarvoor ingerichte website. 133 Vrijwilligers hebben tijdens de uitreiking de VriendenLoterij Passieprijs ter waarde van 250 euro gewonnen. De VriendenLoterij stelde de prijzen beschikbaar. Bij de digitale uitreiking waren naar schatting 3.000 mensen.

Communicatie

De vrijwilligersprijzen hebben veel contact gezocht met de lokale en regionale pers met name. Via persberichten is veel nieuws doorgeplaatst. Ook via social media is er een aanzienlijk bereik geweest. Je ziet dat de prijzen echt 'leven' in de eerste helft van het jaar tot en met de uitreiking en vlak daarna. Op alle social kanalen zie een stijging in het bereik t.o.v. 2020. De erkenning van vrijwilligersorganisaties draagt er op die manier ook aan bij dat potentiële vrijwilligers bereikt worden en geïnspireerd om zich ook vrijwillig in te zetten. Voor de uitreiking van de hoofdprijs was de landelijke pers aanwezig.

11. Preventie misbruik en integriteit; voorkomen van seksueel misbruik

Verslag en cijfers van de inzet van NOV met de vier experts op het brede onderwerp van sociale veiligheid/ Regeling Gratis VOV
Sociale Veiligheid

Cijfers 2021 van de inzet van de experts

Aantal individuele organisatieadviezen van de 4 experts: 105 (43 in 2020)

Aantal collectieve informatiebijeenkomsten: 31 (24 in 2020)

Bezoekers preventiesite 'In veilige handen'

33.000 bezoekers per jaar, meest bezochte pagina's in volgorde van bezoek: 'voorkomen', 'materialen', 'het is mis'.

Cijfers CIBG 2020 aanmelding aantal organisaties regeling Gratis VOG

	Aanmeldingen	Herregistraties	Eerste aanvraag	Afwijzingen
NOV	1237	228	1009	382
NOC*NSF	1103	425	678	339
CIO	115	5	110	10
Totaal:	2455	658	1797	731

Cijfers 2020 totaal 2785 aanvragen, toegelaten 2475, afwijzingen 401 (verschil zit nog in de categorieën 'voornemen' en 'opschorten' van ook eerdere jaren)

Cijfers Justis afgegeven gratis VOG's

Totaal aanvragen 156.300 (2020 134.000) aantal afgegeven 155.924 (2020 133.913) en geweigerd 237 (2020 233)

Waar veel vrijwilligersactiviteiten stillagen dan wel dat er telkens geschakeld moest worden, waren dit eerder de zorgen van de besturen dan het nu eens goed regelen van een preventiebeleid of het aansluiten bij de regeling Gratis VOG. Zorgen voor een sociale veilige vereniging/organisatie voor zowel deelnemers als voor de vrijwilligers zelf is zoveel meer dan het alleen regelen van VOG's voor de nieuwe mensen. Sociale veiligheid betreft ook verbaal geweld, pesten, financieel misbruik en seksueel grensoverschrijdend gedrag en misbruik. Binnen organisaties vraagt dit een houding en cultuur in een terugkerende aandacht voor het onderling gesprek over gewenst- en ongewenst gedrag, je veilig voelen om de ander of het bestuur aan te spreken als je verkeerd en ongewenst wordt bejegend, of ook gebruik kan maken van de vertrouwenscontactpersoon in de eigen club.

De expert komt bij je langs

NOV met de vier experts in elk landsdeel versterkte en informeerde organisaties in het toepassen van een brede en zo compleet mogelijke preventieve aanpak. In 2020 waren het vooral vragen van organisaties die bij de aanvraag in de regeling Gratis VOG niet aan de criteria voldeden. Veelal door het ontbreken van aanvullende preventiemaatregelen en beleid naast de VOG. In 2021 waren het vooral vragen van organisaties om advies over hun brede preventie aanpak en beleid. In 2021 zijn heel veel meer individuele organisatieadviezen gegeven dan het voorgaande jaar. Veelal ook via digitaal contact. De informatie/inspiratie bijeenkomsten voor meerdere organisaties samen zijn daarentegen veel minder gehouden vanwege Covid.

12. Netwerk Vrijwilligerscentrales

Ruim 750 medewerkers van vrijwilligerscentrales hebben zich inmiddels aangesloten bij de besloten omgeving op het Platform Vrijwillige Inzet. De behoefte om elkaar als netwerk (digitaal) te ontmoeten en kennis te delen lijkt sterk toegenomen.

2021 stond natuurlijk in het teken van het Nationaal Jaar Vrijwillige Inzet. Ook bij veel vrijwilligerscentrales, maar vaak op verschillende manieren. Bijvoorbeeld door deel te nemen aan de expedities om nieuwe gezichten te werven, door mee te doen aan campagneweken, door gebruik te maken van de plaatjesmaker of door kennis op te doen tijdens de kennisboostweken. Het Corona-virus had grote invloed op het werk van de vrijwilligerscentrales en op de vraag aan hen om advies en ondersteuning door maatschappelijke organisaties. Wat kan nog wel, wat alleen op afstand en welke voorzieningen moet ik treffen. Met een centrale pagina over alle maatregelen en voorbeelden van oplossingen op het platform vrijwillige inzet konden veel vrijwilligerscentrales deze ondersteuning bieden.

Vrijwilligerscentrales waren actief betrokken binnen verschillende programma's van en met NOV. Zo waren er meer dan 50 centrales binnen Maatschappelijke Diensttijd actief, waren er 74 adviseurs Goed Geregeld, deden 35 centrales mee met #Meedoen en deden 40 centrales mee met Samen Ouder Worden en 7 centrales in het Overijsselse project BestuurdersCentraal samen met VOSVI.

De vraag naar kennis, voorbeelden en tools om de impact en het effect van het werk van de vrijwilligerscentrales meer zichtbaar te maken kwam steeds meer naar voren in gesprekken en tijdens netwerkbijeenkomsten. Hoe kun je naast de cijfers over bemiddelingen en aantal organisaties die van de diensten van centrales gebruik maken, ook de meerwaarde laten zien voor de mensen zelf die door de inzet van de centrales een passende vrijwilligersplek hebben gevonden. De complexiteit van het thema was niet makkelijk in een concrete uitwerking te vatten.

13. Landelijk Overleg Vrijwilligersorganisaties in Zorg en Welzijn

Een belangrijk resultaat in 2021 was het gezamenlijk verkrijgen van een stimuleringssubsidie voor de organisaties die vol de effecten van de Corona-pandemie hebben ervaren op het aantal en de inzet van hun vrijwilligers.

Het Landelijk Overleg Vrijwilligersorganisaties in de Zorg heeft een brede samenstelling met organisaties op het gebied van zorg voor elkaar. Denk aan de inzet van jongeren, migrantenouderen, de luistervrijwilligers, culturele activiteiten voor ouderen, het coördineren van vrijwilligers en nog veel meer. Het betreft het brede pallet van inzet van vrijwilligers voor de ander in hun lokale gemeenschap. Ondersteund, getraind en aangestuurd door hun landelijke koepelorganisatie. Het netwerk wisselt ervaringen uit en nieuwe initiatieven in het organiseren door en van vrijwilligers.

Een belangrijk resultaat in 2021 was het gezamenlijk verkrijgen van een stimuleringssubsidie voor de organisaties die vol de effecten van de Corona-pandemie hebben ervaren op het aantal en de inzet van hun vrijwilligers. Vanuit het veel grotere programma van VWS voor het opvangen van de maatschappelijke effecten van COVID 19, waarvan 150 miljoen euro naar de gemeenten is gegaan, is 2,6 miljoen euro beschikbaar gesteld aan NOV en de 10 participerende organisaties. Zij konden daarmee echt investeren in zowel hun (ICT-)infrastructuur voor het slimmer organiseren van hun vrijwilligers als in de werving van nieuwe vrijwilligers. De subsidie werd pas in september ontvangen met oorspronkelijk de looptijd tot het einde van 2021. Gelukkig is later een verlenging tot einde 2022 mogelijk geworden.

Naast deze 10 organisaties in het zogenoemde programma Maatschappelijke Stimulering Vrijwilligerswerk, zijn 11 LOVZ-leden actief in het meerjarenprogramma van [Samen Ouder Worden](#). Een beeld van de andere besproken onderwerpen: Terugblik actie [#Eenkleingebaar](#), politieke beïnvloeding formatie na de Tweede Kamerverkiezingen in 2021 en de voorbereiding van gemeenteraadsverkiezingen 2022, de consultatie van het ministerie van VWS over de dialoognota 'Ouder Worden 2020-2040', het betrekken van jongeren in de organisatie met inzet van de expertise van TijdVoorActie, thema zingeving in zorg en ondersteuning. Het netwerk had in 2021 23 leden en kwam 4 keer online bij elkaar.

14. Wet- en regelgeving voor vrijwilligers

Laveren tussen de druk van coronaregelgeving en het omgaan met nieuwe wet- en regelgeving maakte van 2021 een bijzonder jaar. Een jaar waarin we tot ons grote verdriet afscheid moesten nemen van het anker in het netwerk: Ronald Hetem.

In de ochtend van 17 september werden we gebeld met het bericht dat Ronald Hetem die nacht plotseling was overleden. Onverwacht, een schok en verslagenheid. Vooral voor zijn partner en zoon. Ook in het team een diep gemis. Ronald was in persoon het de nationale vraagbaak rond wet- en regelgeving in het vrijwilligerswerk en hij was decennia bereikbaar voor het geven van advies en inzicht met al zijn kennis en ervaring. Los daarvan missen we in Ronald een uniek persoon en voor velen ook echt meer een vriend dan collega. Lees hier het [In Memoriam](#).

Het netwerk zelf en de agenda van 2021

Het bijzondere aan het netwerk is de grote diversiteit van sectoren waar de leden in actief zijn. Van sport tot immaterieel erfgoed, van jeugdwerk tot koren, van de Oranjeverenigingen tot de kleine kernen.

De agenda kende vele malen de bespreking van de actuele Corona-maatregelen, met daarachter de tijdelijke regelgeving in de wet Publieke Gezondheid. Op het platform werd in samenwerking met anderen, zoals Scouting Nederland en LSA-bewoners, de actualiteit in de steeds veranderende regels zo goed als mogelijk weergegeven.

Om een beeld te geven van de breedte van de regel- en wetgeving die invloed heeft op de uitvoering van het vrijwilligerswerk en die in het netwerk zijn besproken een illustratieve opsomming: voortgang WBTR, mogelijke wetgeving meldplicht besturen van seksueel misbruik, consultatie strafbaarstelling van seksueel grensoverschrijdend gedrag, verhoging vrijwilligersvergoeding, alcoholwet, warenwetbesluit attractie en speeltoestellen en de wet transparantie maatschappelijke organisaties.

Ook werden de kansen van beïnvloeding op de formatie na de Tweede Kamer verkiezingen 2021 besproken. Een vergevorderde samenwerkingsovereenkomst met de VNG Risicobeheer afdeling om door hun de content op een pagina op het platform te beheren is vooralsnog voortijdig vastgelopen. Deze afdeling is ook betrokken bij de toepassing van de vrijwilligersverzekering. Het netwerk Wet- & Regelgeving kende in 2021 15 leden en kwam 5 keer online bij elkaar.

15. Partners en internationale netwerken

De internationale samenwerking van NOV in de netwerken van Europa met de CEV en Volunteurope en die binnen het omvattende wereld netwerk van de IAVE.

De internationale bijeenkomsten waren volledig digitaal uitgevoerd. De Wereldconferentie van de International Association for Volunteer Effort (IAVE, Wereldorganisatie voor het vrijwilligerswerk) was al verplaatst naar 2022. Vrijwilligers Cees van den Bos en André Hudepohl participeerden samen met Joost van Alkemade in de webinars en jaarvergaderingen die dus digitaal wel doorgang vonden in de netwerken van het European Volunteer Centre (CEV), Volunteurope en IAVE. Meerdere bijeenkomsten waren gericht op de uitwisseling en de inzet van vrijwilligers in relatie tot de pandemie. In nogal wat landen rustte de organisatie van de bestrijding van de pandemie volledig bij het vrijwilligerswerk. Dat was toch echt anders in ons land met de GGD en Veiligheidsregio's. De opzet, uitwerking en tools van ons Nationale Jaar zijn gepresenteerd aan de Europese collega organisaties en tijdens een conferentie in Hongarije, het land waar ze ook zelf een jubileumjaar hadden georganiseerd.

Het project Upgrading Validation liep ook in 2022 door. NOV en de internationale partners hebben in 2022 gewerkt aan het ontwikkelen van twee documenten. Het eerste document dient als handleiding om vrijwilligers mee te nemen in het proces van bedenken en op papier zetten van de vaardigheden en competenties die zij willen ontwikkelen tijdens hun inzet als vrijwilliger. Het document beschrijft het proces van bedenken, benoemen, meten en bewijzen van de ontwikkeling. Het tweede document richt zich op vrijwilligersorganisaties en geeft hun handvatten om vrijwilligers nog beter te kunnen begeleiden bij hun ontwikkelproces.